

Astrologia în antichitate

Nicolae Sfetcu

28.02.2022

Sfetcu, Nicolae, "*Astrologia în antichitate*", Telework (28 februarie 2022), URL = <https://www.telework.ro/ro/e-books/astrologia-in-antichitate/>

Email: nicolae@sfetcu.com

Acest articol este licențiat Attribution-ShareAlike 3.0 Unported. Pentru a vedea o copie a acestei licențe, vizitați <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

Text online: <https://www.telework.ro/ro/astrologia-lumea-antica/>

Extras din:

Sfetcu, Nicolae, "*Introducere în Astrologie*", pg. 1-9, MultiMedia Publishing (2017), ISBN 978-606-033-344-9, URL = <https://www.telework.ro/ro/e-books/introducere-in-astrologie/>

*(Universum, Sursa: Heikenwaelder Hugo, Austria,
<https://en.wikipedia.org/wiki/File:Universum.jpg>, CC Attribution-Share Alike 2.5 Generic license)*

Astrologia este studiul mișcărilor și pozițiilor relative ale obiectelor cerești ca un mijloc pentru prezicerea de informații de viață, afaceri și evenimente terestre. Astrologia datează din cel puțin al 2-lea mileniu î.e.n. și își are rădăcinile în sistemele utilizate pentru a prezice Calendarul Maya al schimbărilor sezoniere și interpretarea ciclurilor cerești ca semne de comunicare divină. Multe culturi au acordat o importanță evenimentelor astronomice, iar unii - cum ar fi indienii, chinezii, și maya - au dezvoltat sisteme elaborate pentru prezicerea evenimentelor terestre din observații cerești. Astrologia occidentală, una dintre cele mai vechi sisteme astrologice aflate încă în uz, își are rădăcinile în secolele 17-19 în Mesopotamia,

de unde s-a răspândit în Grecia antică, Roma, lumea arabă și Europa de Vest și în cele din urmă în Europa Centrală. Astrologia occidentală contemporană este adesea asociată cu sisteme de horoscoape, care pretind a explica aspecte ale personalității unei persoane și prezice evenimente semnificative în viața lor, bazate pe pozițiile de obiecte cerești; majoritatea astrologilor profesionale se bazează pe astfel de sisteme.

(Gravură de Marcantonio Raimondi, secolul al 15-lea)

Astrologia este formată dintr-un conglomerat de sisteme, tradiții și credințe conform cărora mișcarea și pozițiile corpurilor cerești pot oferi informații despre personalitatea oamenilor și viitorul acestora, având capacitatea de a prevesti toate fenomenele și evoluțiile viitoare care influențează omenirea în ansamblul ei și oamenii ca indivizi. Multe culturi au identificat cerul și Cosmosul cu spațiul rezervat zeităților.

(Omul Zodiac, o diagramă a unui corp uman și simboluri astrologice cu instrucțiuni care explică importanța astrologiei dintr-o perspectivă medicală. Dintr-un manuscris din Țara Galilor din secolul 15)

De-a lungul timpului cel mai adesea astrologia a fost considerată o tradiție științifică și făcea parte din cercurile academice, de multe ori în strânsă relație cu astronomia, alchimia, meteorologia, și medicina. A fost prezentă în cercurile politice, și este menționată în diverse lucrări de literatură, de la Dante Alighieri și Geoffrey Chaucer la William Shakespeare, Lope de Vega și Calderón de la Barca.

Odată cu debutul revoluției științifice astrologia a fost pusă sub semnul întrebării; a fost contestată cu succes atât teoretic cât și experimental, și s-a demonstrat că nu are nicio valabilitate științifică sau putere explicativă. Astfel, astrologia a pierdut poziția sa academică și teoretică, și credința comună în ea a scăzut în mare măsură.

Astrologia se încadrează în categoria disciplinelor metafizice și a pseudoștiinței, similar cu alte discipline fondate pe teoria rețelelor energetice, precum feng shui, acupunctura, yoga, etc. Astrologia este una din cele mai veche discipline, apărând la începutul mileniului 3 î.e.n., jucând un rol foarte important în dezvoltarea ulterioară a științei, în special a astronomiei.

Etimologie

Cuvântul *astrologie* vine de la cuvântul vechi latin *astrologia*, care derivă din greacă ἀστρολογία - din ἄστρον *astron* ("stea") și -λογία **-logia**, ("studiul" - "socoteala stelelor"). *Astrologia* mai târziu și-a schimbat înțelesul în "ghicirea în stele" cu *astronomia* utilizat pentru termenul științific.

Istoria

Multe culturi au acordat importanță evenimentelor astronomice, iar indienii, chinezii, și Maya au dezvoltat sisteme elaborate pentru a prezice evenimente terestre din observații cerești. În Occident, astrologia cel mai adesea este formată dintr-un sistem de horoscoape care

pretind a explica aspecte ale personalității unei persoane și prezice evenimente viitoare în viața lor, bazate pe pozițiile Soarelui, Lunii, și alte obiecte cerești în momentul nașterii lor. Majoritatea astrologilor profesioniști se bazează pe astfel de sisteme.

Astrologia a fost datată cel puțin din al 2-lea mileniu î.e.n., cu rădăcini în sistemele utilizate pentru a prezice Calendarul Maya al schimbărilor sezoniere și interpretarea ciclurilor cerești ca semne de comunicare divină. O formă de astrologie a fost practică în prima dinastie din Mesopotamia (1950-1651 î.Hr.). Astrologia chineză a fost elaborată în timpul dinastiei Zhou (1046-256 î.Hr.). Astrologia elenistică de după 332 î.e.n. s-a mixat cu astrologia babiloniană cu astrologia decanică egipteană în Alexandria, creând astrologie horoscopică. Cucerirea Asiei de Alexandru cel Mare a permis astrologiei să se răspândească în Grecia antică și Roma. În Roma, astrologia a fost asociată cu "înțelepciunea caldeeană". După cucerirea Alexandriei în secolul al 7-lea, astrologia a fost preluată de către oamenii de știință islamici, iar textele elenistice au fost traduse în arabă și persană. În secolul al 12-lea, textele arabe au fost importate în Europa și traduse în limba latină. Astronomii cei mai cunoscuți, inclusiv Tycho Brahe, Johannes Kepler și Galileo, au practicat ca astrologi în instanță. Referințe astrologice apar în literatura de specialitate în lucrările unor poeți, cum ar fi Dante Alighieri și Geoffrey Chaucer, și dramaturgi precum Christopher Marlowe și William Shakespeare.

La sfârșitul secolului al 17-lea, noi concepte științifice în astronomie și fizică (cum ar fi heliocentrismul și mecanica newtoniană), au pus astrologia sub semnul întrebării. astfel, astrologia a pierdut poziția sa academică și teoretică, și credința comună în astrologie a scăzut în mare măsură.

Lumea antică

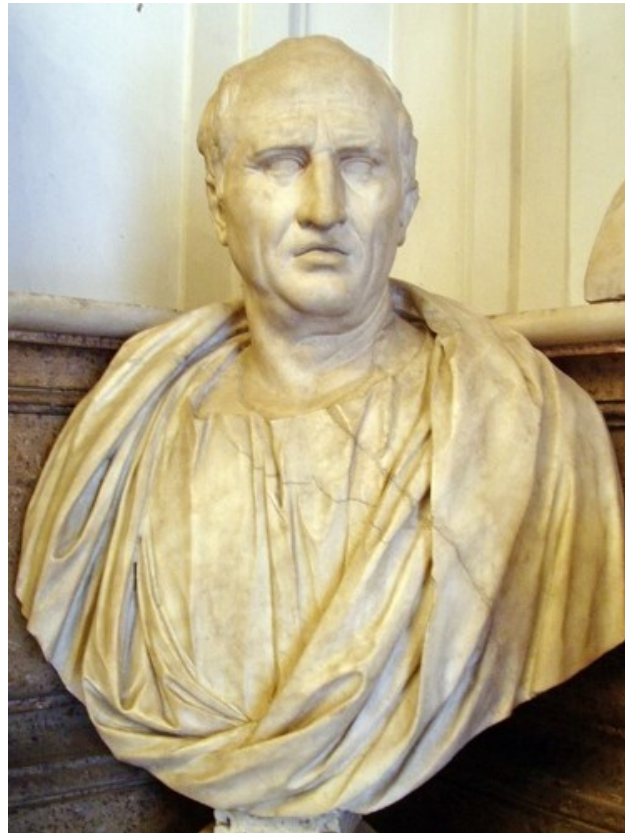
Astrologia, în sensul său cel mai larg, studiază sensurile pe cer. Dovezi timpurii despre oameni care fac încercări conștiente de a măsura, înregistra, și anticipa schimbările sezoniere prin referire la cicluri astronomice apare ca marcaje pe oase și pereți din peșteri, demonstrând că ciclurile lunare au fost observat încă de acum 25.000 de ani. Acesta a fost un prim pas spre înregistrarea influenței Lunii asupra mareelor și a râurilor, precum și spre organizarea unui calendar comun. Agricultorii au abordat necesitățile agricole cu o mai bună cunoaștere a constelațiilor care apar în diferite anotimpuri și utilizând mișcarea pe cer a anumitor grupuri stelare pentru a anunța inundații anuale sau activități sezoniere. Până în mileniul al 3-lea î.e.n., civilizațiile din acele timpuri au dezvoltat o cunoaștere sofisticată a ciclurilor cerești, și au orientat templele aliniindu-le cu răsăritul heliacal al stelelor.

Dovezi împrăștiate sugerează că cele mai vechi referințe astrologice cunoscute sunt copii ale unor texte din lumea antică. Tableta lui Venus din Ammisaduqas-a considerat a fi compilată în Babilon în jurul anului 1700 î.e.n. Un sul documentând o utilizare timpurie a astrologiei alegerilor este atribuit probabil domniei conducătorului sumerian Gudea Lagash (c 2144 - 2124 î.e.n). Acesta descrie modul în care zeii i-au arătat într-un vis constelațiile care ar fi cele mai favorabile pentru construcția planificată a unui templu. Cu toate acestea, există controverse cu privire la dacă acestea au fost înregistrate cu adevărat în acel moment sau pur și simplu atribuite conducătorilor antici de către urmași. Cea mai veche dovadă de necontestat a utilizării astrologiei ca un sistem integrat de cunoștințe este, prin urmare, atribuită înregistrărilor primei dinastii din Mesopotamia (1950-1651 î.e.n.). Această astrologie a avut unele asemănări cu astrologia elenistică greacă (occidentală), inclusiv zodiacul, un punct de normare la aproape 9 grade în Berbec, aspectul trigonului, exaltarea planetelor, și dodekatemoria (cele

douăsprezece diviziuni de 30 de grade fiecare). Babilonenii au văzut evenimentele cerești ca semne posibile, mai degrabă decât drept cauze ale evenimentelor fizice.

Sistemul de astrologie chineză a fost elaborat în timpul dinastiei Zhou (1046-256 î.e.n.) și a înflorit în timpul dinastiei Han (sec. 2 î.e.n. - 2 e.n.), în care toate elementele familiare ale culturii tradiționale chineze - filozofia Yin-Yang, teoria celor cinci elemente, cerul și pământul, moralitatea lui Confucius - au fost aduse împreună pentru a formaliza principiile filosofice ale medicinei chineze și divinației, astrologiei și alchimiei.

Obiecții antice

(Oratorul roman Cicero s-a opus astrologiei, Sursa: Glauco92, https://en.wikipedia.org/wiki/File:Cicero_-_Musei_Capitolini.JPG, CC Attribution-Share Alike 3.0 Unported, 2.5 Generic, 2.0 Generic and 1.0 Generic license)

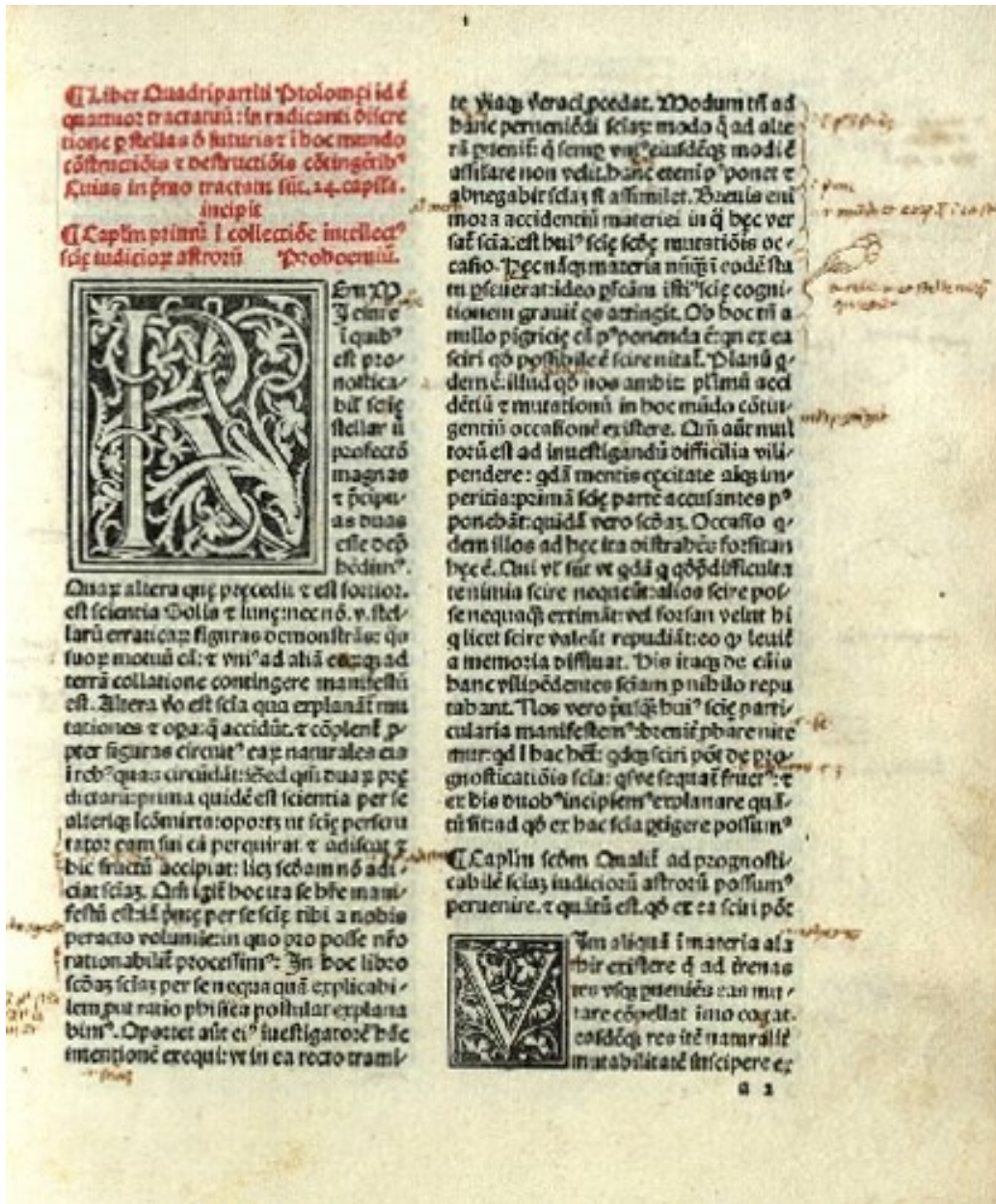
Cicero a emis obiecția gemenilor (conform căreia două persoane cu momente de naștere apropiate pot avea rezultatele personale foarte diferite), mai târziu dezvoltată de Sfântul Augustin. El a susținut că, din moment ce celelalte planete sunt mult mai îndepărtate de Pământ decât Luna, acestea ar putea avea doar o influență foarte mică în comparație cu Luna. De asemenea, el a susținut că, dacă astrologia explică totul despre soarta unei persoane, atunci ignoră în mod eronat efectul vizibil al capacităților mostenite și parentale, schimbările în starea sănătății determinate de medicina, sau efectele vremii asupra oamenilor.

Plotin a susținut că, deoarece stelele fixe sunt mult mai îndepărtate decât planetele, este ridicol să ne imaginăm că efectul planetelor asupra omenirii ar trebui să depindă de poziția lor în raport cu zodiacul. De asemenea, el susține că interpretarea conjuncției Lunii cu o planetă ca bună atunci când luna este plină, dar rea atunci când Luna este în scădere, este în mod clar greșit, întrucât din punctul de vedere al Lunii, jumătate din suprafața ei este întotdeauna în lumina soarelui; și din punctul de vedere al planetei, scăderea ar trebui să fie mai bună, întrucât atunci planeta vede lumină de lună, dar atunci când luna este plină pentru noi, este întuneric, și, prin urmare este rău, pe partea cu care se confruntă planeta.

Favorinus a susținut că este absurd să ne imaginăm că stelele și planetele ar afecta corpurile umane în același mod în care acestea afectează marea, și la fel de absurd ca mișcările mici în ceruri provoacă schimbări mari în destinele oamenilor. Sextus Empiricus a susținut că este absurd să se lege atributele umane de mituri despre semnele zodiacului. Carneades a considerat că credința în destin neagă voința liberă și morală; că persoanele născute în momente diferite pot muri în același accident sau luptă; și că, spre deosebire de influențele uniforme din stele, triburile și culturile sunt toate diferite.

Egiptul elenistic

În 525 î.e.n., Egiptul a fost cucerit de persi. În secolul 1 î.e.n. zodiacul Dendera egiptean avea două semne comune - Balanța și Scorpionul - cu astrologia mesopotamienă.

(Copie din 1484 a primei pagini a Tetrabiblos Ptolemeu, tradusă în latină de către Platon din Tivoli)

Odată cu ocupația lui Alexandru cel Mare în 332 î.e.n., Egiptul a devenit elenistic. Orașul Alexandria a fost fondat de Alexandru după cucerire, devenind locul unde astrologia babiloniană a fost amestecată cu astrologia decanică egipteană pentru a crea astrologia horoscopică. Aceasta includea zodiacul babilonian cu sistemul său de exaltări planetare, triplicitatea semnelor și importanța eclipselor. Ea a folosit conceptul egiptean de împărțire a zodiacului în treizeci și șase de decanii de zece grade fiecare, cu accent pe decanii în creștere, și sistemul grecesc al zeilor planetari, regula semnelor și cele patru elemente. Texte din secolul 2 î.e.n. prezic pozițiile planetelor în semnele zodiacale la momentul creșterii anumitor decani, în special Sothis. Astrologul și astronomul Ptolemeu a trăit în Alexandria. Lucrarea lui Ptolemeu, *Tetrabiblos*, a format baza astrologiei occidentale, și "... s-a bucurat de autoritatea unei Biblii printre scriitorii astrologi timp de o mie de ani sau mai mult."

Grecia și Roma

Cucerirea Asiei de către Alexandru cel Mare a expus pe greci influențelor din Siria, Babilon, Persia și Asia centrală. În jurul anului 280 î.e.n., Berossus, un preot al lui Bel din Babilon, s-a mutat pe insula grecească Kos, predând astrologia și cultura babiloniană. Începând cu secolul 1 î.e.n., au existat două tipuri de astrologie, una care folosea horoscopul pentru a descrie trecutul, prezentul și viitorul; cealaltă, teurgică, subliniind ascensiunea sufletului spre stele. Influența greacă a jucat un rol crucial în transmiterea teoriei astrologice în Roma.

Prima referință clară despre astrologie la Roma vine de la oratorul Cato, care în 160 î.e.n. a avertizat supervizorii fermelor despre consultarea cu caldeenii, care au fost descriși ca fiind "cititori în stele" babilonieni. Atât printre greci cât și printre romani, Babilonia (de asemenea cunoscută sub numele de Caldeea) s-a identificat atât de mult cu astrologia încât "înțelepciunea Caldeeană" a devenit sinonim cu ghicirea folosind planete și stele. Poetul roman

și satiric Juvenal din sec. 2 se plânge de influența penetrantă a caldeenilor, spunând: "Încă mai de încredere sunt caldeenii;. fiecare cuvânt rostit de astrolog ei vor crede că a venit de la fântâna lui Hamon"

Unul dintre primii astrologi care a adus astrologia ermetică la Roma a fost Thrasyllus, astrolog al împăratului Tiberius, primul împărat care a avut un astrolog la curte, deși predecesorul său Augustus a folosit astrologia pentru a ajuta legitimarea drepturile sale imperiale.